

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 02 – 463/3

Podgorica, 25.04.2019. godine

Na osnovu člana 140 i 141 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list Crne Gore", br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16 i 92/17) i člana 18 Zakona o upravnom postupku ("Sl. list Crne Gore", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po službenoj dužnosti, direktor Agencije za elektronske medije donosi

R J E Š E N J E

1. Privrednom društvu „Atlas Media Group“ d.o.o. iz Podgorice, emiteru opšteg televizijskog programa „A1 TV Montenegro“, izriče se **upozorenje** kao upravno-nadzorna mjera mjera **jer je** dana 22. marta 2019. godine u periodu od 22. do 27. marta 2019. godine, u više navrata u vremenu od 06:00 do 22:00, emitovao i reprizirao informativnu emisiju „Prč u petak“ (u trajanju od 40 minuta 49 sekundi), koja nije bila pravilno kategorisana, najavljena, označena i raspoređena, kao sadržaj koji nije primjeren za maloljetnike mlađe od 16 godina.
2. Upozorenje iz tačke 1 ovog Rješenja se izriče zbog:
 - a. kršenja obaveze emitera da objavi zvučno i vizuelno (pisano i grafički) upozorenje za programske sadržaje kojima se može ugroziti fizički, zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika i takve programe jasno označi vizuelnim simbolom tokom čitavog trajanja i emituje te programske sadržaje u vrijeme i na način za koji je najmanje vjerovatno da će ga maloljetnici u uobičajenim okolnostima čuti ili vidjeti (član 55 stav 2 Zakona o elektronskim medijima i član 22 stav 1 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima ("Sl. list CG", br. 35/11, 07/16 i 08/19)),
 - b. kršenja obaveze emitera da svaki programski sadržaj, uključujući i priloge u informativnim i programima koji sadrže prizore, tonske zapise, ili direktan opis nasilja, posljedica nasilja i prirodnih katastrofa, snimke žrtava i posljedica nesreće, koji mogu uznemiriti publiku, posebno najave, uz odgovarajuće upozorenje (Član 10 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima),
 - c. kršenja obaveze emitera da se pisano i zvučno upozorenje emituje neposredno prije početka označenog sadržaja, u vidu telopa sa tekstom sljedeće sadržine: "Program koji slijedi nije primjeren za maloljetnike mlađe od 12, 16 ili 18 godina", uz istovremeno čitanje od strane spikera (član 23 stav 1 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima),
 - d. kršenja obaveze emitera da za označavanje sadržaja iz tačke a., koristi grafičku oznaku koja predstavlja krug sa crvenom brojkom (član 23 stav 2 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima),
 - e. kršenja obaveze emitera da grafičkom oznakom 16, označi sadržaj koji nije primjeren za maloljetnike mlađe od 16 godina, jer se radi o sadržaju u kojem se na detaljan i realističan način prikazuje nasilje i njegove posljedice, zastrašujuće scene i diskriminatorno ponašanje (24 stav 1 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima),
 - f. kršenje obaveze da se programski sadržaji sa oznakom 16 mogu emitovati isključivo u periodu od 22:00 do 06:00 sati (član 24 stav 3 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima).
3. Nalaže se privrednom društvu „Atlas Media Group“ d.o.o. iz Podgorice, da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru televizijskog programa „A1 TV Montenegro“ sa obavezama

definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje.

4. Privredno društvo „Atlas Media Group“ d.o.o. je dužno da, u skladu sa članom 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima, u okviru televizijskog programa „A1 TV Montenegro“ objavi informaciju o izrečenoj mjeri iz tač. 1 ovog rješenja koja glasi:

„Agencija za elektronske medije izrekla je emiteru „A1 TV Montenegro“ upozorenje zbog emitovanja informativne emisije „Prč u petak,“ dana 22. marta 2019. godine u terminu od 21:14:06 do 21:54:55 sati, jer je emiter propustio da predmetni sadržaj kategoriše i najavi kao neprimjeren za maloljetnike mlađe od 16 godina, označi sadržaj sa oznakom 16 i rasporedi ga i emituje isključivo u periodu od 22:00 do 06:00 časova“.

5. Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
6. Ovo rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcg.org.
7. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Na osnovu redovnog monitoringa emitovanih programskih sadržaja, nalazom Sektora za monitoring od 27.03.2019. godine (akt br. 05-463 od 27.03.2019. godine), Agencija za elektronske medije (u daljem tekstu: Agencija) je konstatovala da je, privredno društvo „Atlas Media Group“ d.o.o. (u daljem tekstu: „emiter“), emitovalo informativnu emisiju „Prč u petak“, dana 22. marta 2019. godine u terminu od 21:14:06 do 21:54:55 sati.

Imajući u vidu programske standarde u elektronskim medijima, Agencija za elektronske medije (u daljem tekstu: Agencija) je pokrenula postupak za utvrđivanje da li došlo do kršenja Zakona o elektronskim medijima (u daljem tekstu: „Zakon“), Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima (u daljem tekstu: „Pravilnik“) i izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-K-02 (nalaz Sektora za monitoring broj 05 – 463 od 27.03.2019. godine).

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona o elektronskim medijima i članom 112 Zakona o upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja relevantnih činjenica, Agencija je emiteru dostavila nalaz Sektora za monitoring i zatražila da u roku od sedam dana od dana prijema zahtjeva, dostavi pisano izjašnjenje na date navode (akt broj 02-463/1 od 29.03.2019. godine).

Dana 09.04.2019.g. emiter je dostavio Agenciji pisano izjašnjenje (akt zaveden pod br.02-463/2 od 09.04.2019.g.) u kojem se navodi da je „u toku emisije 'Prč u petak', a povodom priloga CNN izrečeno kratko upozorenje (audio verzija) od strane voditelja, da se radi o prilogu koji je teško podnošljiv za gledalište“ ukazujući da je isti „američka stanica emitovala svojevremeno bez upozorenja“. Emiter navodi da je razlog za prikazivanje predmetnih priloga to „što niko u regionu, povodom pravosnažne presude u Hagu, nije 'evocirao' Karadžićeve zločine, već naprotiv bilo je osuda Haškog suda“. Na kraju izjašnjenja emiter navodi da će nadalje primjenjivati standarde za ovakve sadržaja.

Na osnovu informacija i navoda sadržanih u prigovoru i izjašnjenju emitera, kao i uvida u snimak emitovanog sadržaja, Agencija konstatuje sljedeće:

1. Dana 22. marta 2019. godine, emiter televizijskog programa „TV A1 Montenegro“, u terminu od 21:14:06 do 21:54:55 sati (40 minuta 49 sekundi) emitovao je informativnu emisiju „Prč u petak“.

Tema emisije je bila nedavno izrečena presuda Haškog tribunala nekadašnjem Predsjedniku Republike Srpske g. Radovanu Karadžiću. Urednik i voditelj je bio Mihailo Radojičić-Šok.

Emitovani programski sadržaj opisuje ratna dešavanja u Sarajevu (Bosni i Hercegovini) koja su pratila raspad SFRJ, devedesetih godina, sa porukom da „tragovi mnogih zločina vode u budućnost“ kojom autor emisije, reklo bi se, naglašava da zločini počinjeni u prošlosti ne mogu biti lako zaboravljeni.

Sadržaj je zasnovan na većem broju arhivskih snimaka, iz različitih izvora, kojima se prikazuju dešavanja u Sarajevu, devedesetih godina. Snimci predstavljaju medijske izvještaje o stvarnim

dogadjajima, u kojima se prikazuju scene sa prizorima ili direktnim opisima nasilja, kao i posljedice nasilja u svom najeksplicitnijem obliku (tijela i leševi žrtava).

Tokom programskog sadržaja nije emitovano bilo kakvo pisano i/ili zvučno upozorenje o dobroj prikladnosti emitovanog niti je gledalac na bilo koji način upozoren da se prikazuju scene i prizori koji mogu biti uznemirujući.

U 09:38 minutu od početka emitovanog programskog sadržaja emitovan je arhivski snimak (prim. aut. 1. nije vidljiv identifikacioni znak emitera) na kome su prikazane osobe koje, nakon eksplozije, padaju na ulicu, plaču i rukom podignutom na gore dozivaju u pomoć, zatim muška osoba okrvavljene glave kako nepomično leži u jarku, ženska osoba kako pridržava rukama uplakano lice. Potom je prikazan i kadar sa nekoliko muških osoba, od kojih neki obnaženi do struka i vidno ekstremno neuhranjeni.

U 10:35 minutu od početka emitovanog programskog sadržaja prikazane su osobe na ulici u trenutku kada se oglašavaju sirene za opasnost. Između ostalih i ženska osoba sa djetetom, kako trče, bježe dok se čuju pucnji (prim. aut. 2: u gornjem desnom uglu naznačeno AP). Zatim se prikazuje stambena zgrada i upozorenje od strane muške osobe: „Bježi s' prozora“, zapaljeni automobili (prim. aut. 3: u gornjem lijevom uglu naznačeno: Studio Bosne Hercegovine), eksplozija kamiona u trenutku kada biva pogođen i momenat kada dvije ranjene muške osobe puze po ulici, pokušavajući da se spasu, krijući se iza automobila.

U 18:55, urednik i voditelj emisije najavljuje:

Mihailo Radojičić-Šok: „Zato molim vas, ja tražim da mi izvinite što ću u sledećem prilogu puštiti jednu priču koju je napravila CNN – američka stanica, u kojoj je bila jedna dvogodišnja beba prikazana, nažalost, u beživoćnom stanju. Ja sam to skinuo jer je prosto neizdrživo, iako je nešto drugo istina. U tim godinama mi, koji imamo ove godine, a i mlađi, svakog dana su gledali te scene. Sad kad smo bili u montaži, montažer nije mogao da dozvoli da to uđe, iako je ova koleginica Amanpur, koju sam čak jednom i sreo, bila jedna od glavnih, i dan danas je jedna od glavnih novinarki na CNNu. Pogledajte prije toga uvodnu a onda njenu priču koju nijesmo prevodili, slika mnogo više govori.“

U 19:54 minutu od početka emitovanog programskog sadržaja slijedi snimak u kojem muška osoba pokazuje rukom na kuću pogođenu od strane eksplozivnog sredstva uz konstataciju: „Tijelo jednog domaćina našeg, odavle, to je ovdje raznijela granata, on se isakrivo ovde, tijelo mu je čitavo gore, a nešto smo pokupili, evo možete vidjeti ovde dole, u bašći, što je ostalo nešto ruku i nogu i toga.“ Zatim je uslijedio snimak na kojem muška osoba rukom otkriva bijelu plahu kako bi kamera zabilježila prikupljene ostatke ruku i nogu nastadalog lica. Jedna od prisutnih osoba govori „Vidite šta je ostalo tu? Od čovjeka što je ostalo!“

U 21:31 minutu od početka emitovanog programskog sadržaja prikazan je snimak (prim.aut. 4: u donjem desnom uglu naznačeno: CNN) sahrane dvogodišnje djevojčice, trenutak spuštanja u grob bijelog kovčega. Nakon toga slijeti kadar na kojem se prikazuje nastradalo tijelo djevojčice, u trenutku dolaska u bolnicu koje, nakon što ga je kamera snimila u cjelosti, prekrivaju bijelom okvavljenom plahom. Prikazan je snimak oca djevojčice u krvavoj odjeći koji govori da je to krv njegovog djeteta, kao i snimak majke djevojčice koja, i sama ranjena, kuka i nariče za djetetom.

U 27:54 minutu od početka emitovanog programskog sadržaja nakon prikazanih snimaka izbjegličkih kolona iz Srebrenice (prim.aut. 5: u donjem desnom uglu naznačeno: arhivcrotv.com), urednik kaže:

Mihailo Radojičić-Šok: „I to je bila jedna vrsta uspomene, koje se najgore sjećati u ovim vremenima, ali je dobro na podsjećanje onima koji to nijesu gledali. I reći ću Vam, iza ove kolone živih, ostale su plantaže smrti, a to namjerno nijesam htio da umontiram. Ogromna groblja u kojima su njihovi očevi, braća, stričevi, roditelji – muškog roda, svi ostali na tlu, zasađeni da ni iz njih više nikad ništa ne nikne.“

Informativna emisija „Prč u petak“ je pored premijernog, emitovana i 23.03.2019.g. u terminima od (00:16:05; 05:13:44; 17:11:17), 24.03.2019.g. u terminima od (04:31:23; 13:46:30;

21:06:43), 26.03.2019.g. u terminima od (20:10:53; 23:54:40) i 27.03.2019.g. u terminima od (04:29:41; 10:26:31).

2. Članom 55 stav 2 Zakona i član 22 stav 1 Pravilnika propisana je dužnost emitera da objavi zvučno i vizuelno (pisano i grafički) upozorenje za programske sadržaje kojima se može ugroziti fizički, zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika i takve programe jasno označi vizuelnim simbolom tokom čitavog trajanja i emituje te programske sadržaje u vrijeme i na način za koji je najmanje vjerovatno da će ga maloljetnici u uobičajenim okolnostima čuti ili vidjeti.
3. Članom 10 Pravilnika propisano je da su emiteri obavezni da svaki programski sadržaj, uključujući i priloge u informativnim i programima koji sadrže prizore, tonske zapise, ili direktan opis nasilja, posljedica nasilja i prirodnih katastrofa, snimke žrtava i posljedica nesreće, koji mogu uznemiriti publiku, posebno najave, uz odgovarajuće upozorenje
4. Članom 23 stav 1 i 2 Pravilnika propisano je da se pisano i zvučno upozorenje emituje neposredno prije početka označenog sadržaja, u vidu telopa sa tekstom sljedeće sadržine: "Program koji slijedi nije primjeren za maloljetnike mlađe od 12, 16 ili 18 godina", uz istovremeno čitanje od strane spikera, kao i da grafičku oznaku predstavlja krug sa crvenom brojkom, koja mora biti jasno vidljiva i koja se emituje u gornjem uglu ekrana, nasuprot uobičajenom mjestu identifikacionog znaka medija, tokom cijelog trajanja označenog programskog sadržaja.
5. Članom 23a Pravilnika propisano je da prilikom kategorizacije programskih sadržaja, treba uzeti u obzir da li se u njima prikazuju: nasilje i njegove posljedice, kao i u kom kontekstu se prikazuju navedeni sadržaji i posebno: broj, dužina, učestalost, intezitet (u kojoj mjeri postoji zvučna, vizuelna ili verbalna naglašenost) i detaljnost prikazivanja sadržaja koji može ugroziti fizički, zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika;
6. Članom 24 stav 1 alineja a) i e) Pravilnika propisana je obaveza emitera da grafičkom oznakom 16, označi sadržaj koji nije namijenjen maloljetnicima ispod 16 godina i ima sljedeća obilježja:
a) teško nasilje i njegove posljedice mogu biti detaljno prikazani, ali programski sadržaj ne smije biti naročito usmjeren na scene u kojima se oni detaljno prikazuju;
e) zastrašujuće scene mogu biti učestalo i intezivno prikazane, ali samo ako takve scene nisu posljedica sadističkog ili seksualnog ponašanja;
7. Članom 24 stav 3 Pravilnika propisano je da se programski sadržaji sa oznakom 16 mogu emitovati isključivo u periodu od 22:00 do 06:00 sati.
8. Emiter u svom izjašnjenju ukazao je da je *„... povodom priloga CNN izrečeno kratko upozorenje (audio verzija) od strane voditelja, ... prilog je ... američka stanica emitovala svojevremeno bez upozorenja“* što ne može opravdati odstupanje od propisane obaveze emitera da objavi zvučno i vizuelno (pisano i grafički) upozorenje za programske sadržaje kojima se može ugroziti fizički, zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika. Naime, navedeni razlozi nijesu umanjili obavezu emitera da objavi pisano i zvučno upozorenje prije početka predmetnog sadržaja kao i grafičku oznaku tokom cijelog trajanja predmetnog programskog sadržaja. Takođe, u toku same emisije, a neposredno prije emitovanja scena nasilja i njegovih posljedica, emiter je propustio da te djelove posebno najavi kao scene koje mogu uznemiriti javnost.
9. Imajući u vidu da predmetna emisija obiluje scenama teškog nasilja sa njegovim posljedicama koje su detaljno prikazane (*... osobe koje, nakon eksplozije, padaju na ulicu, plaču i rukom podignutom na gore dozivaju u pomoć, zatim muška osoba okrvavljene glave kako nepomično leži u jarku, ženska osoba kako pridržava rukama uplakano lice, ... eksplozija kamiona u trenutku kada biva pogođen i momenat kada dvije ranjene muške osobe puze po ulici, pokušavajući da se spasu, krijući se iza automobila, ... muška osoba rukom otkriva bijelu plahu kako bi kamera zabilježila prikupljene ostatke ruku i nogu nastadalog lica, ... prikazuje nastradalo tijelo djevojčice, u trenutku dolaska u bolnicu koje, nakon što ga je kamera snimila u cjelosti, prekrivaju bijelom okvavljenom plahom. Prikazan je snimak oca djevojčice u krvavoj odjeći koji govori da je to krv njegovog djeteta, kao i snimak majke djevojčice koja, i sama*

ranjena, kuka i nariče za djetetom) isti nije kategorisan, odnosno saglasno članu 24 stav 1 Pravilnika nije sadržao grafičku oznaku 16.

10. Predmetni programski sadržaj, koji prema kategorizaciji programa nije primjeren za maloljetnike mlađe od 16 godina, emitovan je u terminu od 20:00 do 21:00 sati, iako se saglasno čl. 24 st. 3 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima, programski sadržaji sa oznakom 16 mogu emitovati isključivo u periodu od 22,00 do 06,00 časova. Pored toga, emiter je isti sadržaj reprizirao pet puta u periodu od 06:00 do 22:00 sata i u toku narednih pet dana.

Imajući u vidu navedeno, može se zaključiti da je emiter emitovanjem predmetnih sadržaja prekršio programske standarde vezane za katogorisanje, označavanje, najave i raspoređivanje sadržaja koji mogu štetiti razvoju maloljetnika.

Na osnovu navedenog, a uvažavajući činjenicu da je saglasno tački 7.1 izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-K-02 od 21.07.2011. godine emiter odgovoran za sve objavljene sadržaje, može se utvrditi da je emiter objavljivanjem programskog sadržaja prekršio čl. 55 st. 1 Zakona i čl. 10, 22 st. 1, 23 st. 1 i 2 i 24 1 i 3 Pravilnika.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktor Agencije je, saglasno čl. 140 i 141 Zakona o elektronskim medijima, donio odluku kojom se emiteru izriče upravno-nadzorna mjera upozorenja i nalaže da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru programa „A1 TV Montenegro” sa standardima definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje.

Emiteru je naloženo i da u skladu sa čl. 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima izrečenu mjeru upozorenja objavi u svom programu.

Ovo rješenje će biti objavljeno na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcg.org.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Dostavljeno:

- Privredno društvo „Atlas Media Group” d.o.o.
- Savjet Agencije za elektronske medije
- Arhiva